

Domovská stránka>Podanie na súd>Kde a ako>Ako podať žalobu na súd

Ako podať žalobu na súd

Chorvátsko

1 Musím sa bezpodmienečne obrátiť na súd alebo mám inú možnosť?

Strany môžu spor riešiť na súde, ale existujú aj mimosúdne spôsoby riešenia sporov. V Chorvátsku medzi takéto spôsoby patrí rozhodcovské konanie, mediácia a súdne konanie v širšom zmysle zamerané na dosiahnutie súdneho zmiernu.

Mediácia v občianskoprávných, obchodných, pracovnoprávných a iných sporoch týkajúcich sa práv, ktoré môžu účastníci slobodne uplatňovať, je upravená v zákone o mediácii (*Zakon o mirenju*) [*Narodne Novine* (NN; Úradný vestník Chorvátskej republiky), č. 18/11]. Mediácia je bez ohľadu na použitý názov (*mirenje, medijacija, posredovanje, koncilijacija*) každý postup, v ktorom sa strany usilujú vyriešiť svoj spor dosiahnutím vzájomnej dohody, t. j. dosiahnutím vzájomne prijateľnej dohody, ktorá je v súlade s ich potrebami a záujmami, s pomocou neutrálnej tretej strany – jedného alebo viacerých mediátorov (*posrednik, medijator, koncilijator*), ktorí pomáhajú stranám dospieť k dohode bez právomoci uložiť záväzné riešenie. Mediácia sa vykonáva spôsobom, na ktorom sa strany dohodli; konanie sa vyznačuje svojím nepovinným charakterom a autonómiou účastníkov konania. Je dobrovoľné a konsenzuálne, neformálne a dôverné, pričom sa vyznačuje rovnosťou účastníkov konania.

Naproti tomu rozhodcovské konanie (*arbitraža* alebo *izbrano suđenje*) je súdne konanie pred rozhodcovským súdom bez ohľadu na to, či ho organizuje alebo riadi právnická osoba alebo orgán právnickej osoby, ktorá organizuje a riadi činnosť rozhodcovských súdov. Rozhodcovské konanie je dobrovoľný, rýchly, efektívny a neverejný spôsob riešenia sporov, pri ktorom si strany môžu upraviť, kto bude rozhodovať v prípade vzniku sporu, miesto rozhodcovského konania, uplatniteľné hmotné a procesné právo a jazyk (jazyky), v ktorom bude konanie prebiehať. Rozhodnutie rozhodcovského súdu o skutkovej podstate veci má účinok konečného súdneho rozhodnutia.

V zákone o občianskom súdnom konaní (*Zakon o parničnom postupku*) (NN č. 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 a 70/19) sa stanovuje, že súd s ohľadom na všetky okolnosti, najmä vzhľadom na záujmy účastníkov konania a tretích strán s nimi spojených, dĺžku trvania ich vzťahov a úroveň ich vzájomnej závislosti, môže v rámci prerokovania alebo inakedy vydať rozhodnutie, ktorým účastníkom konania nariadi, aby do ôsmich dní začali mediálne konanie alebo im navrhne, aby svoj spor vyriešili prostredníctvom mediálneho konania. Okrem toho na predbežnom pojednávaní súd účastníkov konania informuje, že spor sa môže vyriešiť prostredníctvom súdneho zmiernu alebo v mediálnom konaní, a vysvetlí im tieto možnosti.

V určitých prípadoch (podanie žaloby proti Chorvátskej republike) je osoba, ktorá má v úmysle podať takúto žalobu, povinná sa pred jej podaním obrátiť na úrad štátneho zástupcu, ktorý má miestnu a vecnú príslušnosť na zastupovanie pred súdom, na ktorom bude podaná žaloba proti Chorvátskej republike, a požiadať o urovanie sporu formou zmiernu okrem prípadov, v ktorých sa v osobitných právnych predpisoch stanovuje lehota na podanie žaloby. Žiadosť o urovanie sporu formou zmiernu musí obsahovať všetky informácie, ktoré sa vyžadujú pri štandardnej žalobe na súd.

2 Je stanovená nejaká lehota, dokedy sa musím obrátiť na súd?

Lehota na začatie súdneho konania závisí od druhu a právnej povahy žaloby. Napríklad pri súdnej ochrane práv súvisiacich so zamestnaním existuje lehota pätnástich dní, v rámci ktorej musí zamestnanec podať návrh na ochranu porušeného práva príslušnému súdu po tom, ako predložil žiadosť o ochranu svojich práv svojmu zamestnávateľovi, okrem prípadu nároku na náhradu škody alebo iného peňažného nároku vyplývajúceho z pracovnoprávných vzťahov.

3 Mám sa obrátiť na súd v tomto členskom štáte?

Áno. V Chorvátsku v občianskych súdnych konaniach rozhodujú súdy v medziach ich vecnej príslušnosti vymedzenej v zákone a súdnu moc vykonávajú všeobecné a špecializované súdy a Najvyšší súd Chorvátskej republiky (*Vrhovni sud Republike Hrvatske*).

Všeobecné súdy sú okresné súdy (*općinski sudovi*) a krajské súdy (*županijski sudovi*). Špecializované súdy sú obchodné súdy (*trgovački sudovi*), správne súdy (*upravni sudovi*), trestné súdy (*prekršajni sudovi*), Najvyšší obchodný súd Chorvátskej republiky (*Visoki trgovački sud Republike Hrvatske*), Najvyšší správny súd Chorvátskej republiky (*Visoki upravni sud Republike Hrvatske*) a Najvyšší priestupkový súd Chorvátskej republiky (*Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske*).

Najvyšším súdom v Chorvátsku je Najvyšší súd Chorvátskej republiky.

Zákonom sa môžu zriadiť iné všeobecné a špecializované súdy podľa ich vecnej príslušnosti alebo podľa určitých právnych oblastí.

4 Ak áno, na ktorý súd v tomto členskom štáte sa mám obrátiť vzhľadom na moje bydlisko a bydlisko odporcu alebo vzhľadom na iné aspekty môjho prípadu?

Podľa všeobecného pravidla je príslušným súdom súd so všeobecnou miestnou príslušnosťou pre žalovaného, t. j. súd, v ktorého obvode má žalovaný svoj trvalý pobyt. Ak žalovaný nemá trvalý pobyt v Chorvátskej republike, všeobecne miestne príslušným súdom je súd, v ktorého obvode má žalovaný svoj prechodný pobyt.

Ak má žalovaný okrem trvalého pobytu aj prechodný pobyt na akomkoľvek inom mieste a na základe okolností možno usúdiť, že sa tam bude zdržiavať pomerne dlhý čas, všeobecnú miestnu príslušnosť má súd v mieste prechodného pobytu.

V prípade súdnych konaní v sporoch proti chorvátskemu občanovi s trvalým pobytom v zahraničí, kam bol vyslaný pracovať pre vnútroštátny orgán alebo právnickú osobu, všeobecná miestna príslušnosť prináleží súdu, v ktorého obvode je jeho posledný známy trvalý pobyt v Chorvátskej republike.

V sporoch s medzinárodným prvkom je súd v Chorvátskej republike príslušný na súdne konanie, ak je jeho príslušnosť výslovné vymedzená v zákone alebo v medzinárodnej zmluve. Ak sa v zákone alebo medzinárodnej zmluve výslovné neuvádza, že chorvátsky súd je príslušný pre konkrétny druh sporu, potom je chorvátsky súd príslušný na súdne konanie, ak to vyplýva z právnych ustanovení týkajúcich sa miestnej príslušnosti súdov v Chorvátsku.

5 Na ktorý súd v tomto členskom štáte sa mám obrátiť vzhľadom na predmet žaloby a výšku hodnoty sporu?

Uvedené závisí od druhu sporu a ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, v ktorých sa upravujú otázky miestnej a vecnej príslušnosti.

Hodnota predmetu sporu nie je rozlišujúcim kritériom ovplyvňujúcim miestnu a/alebo vecnú príslušnosť súdov v Chorvátsku.

6 Môžem žalobu podať sám alebo to musím urobiť cez sprostredkovateľa, napríklad cez advokáta?

Podľa súčasnej organizácie súdneho konania stanovenej v Občianskom súdnom poriadku sa môže každý účastník konania – fyzická alebo právnická osoba – slobodne rozhodnúť, či sa v konaní bude zastupovať sám alebo ho bude zastupovať tretia osoba, zvyčajne advokát, pokiaľ sa v Občianskom súdnom poriadku nestanovuje inak.

Článkom 91 Občianskeho súdneho poriadku sa však výrazne obmedzuje právo účastníkov konania, aby sa zastupovali sami: ak v sporoch týkajúcich sa majetkových nárokov sporná suma presahuje 50 000 HRK, zástupcami právnických osôb sa môžu stať len osoby, ktoré zložili advokátsku skúšku.

Okrem toho sa v článku 91a Občianskeho súdneho poriadku uvádza, že účastníci môžu predložiť žiadosť o povolenie požiadať o preskúmanie alebo môžu predložiť žiadosť o preskúmanie prostredníctvom svojho zástupcu, t. j. advokáta, alebo sa môžu výnimočne zastupovať sami, ak zložili advokátsku skúšku, alebo žiadosť o povolenie požiadať o preskúmanie alebo žiadosť o preskúmanie môže v ich mene podať osoba, ktorá je v súlade s občianskym súdnym poriadkom alebo s akýmkoľvek iným právnym predpisom oprávnená zastupovať ich na tento účel, aj keď nie je advokátom, ale zložila advokátsku skúšku.

7 Kde mám podať návrh na začatie konania: v podateľni, v kancelárii alebo na inom mieste?

Občianske súdne konanie sa začína podaním žaloby na príslušnom súde, a to osobne v podateľni súdu, poštou alebo telegraficky.

8 V akom jazyku môžem podať návrh? Môžem podať návrh ústne alebo ho musím podať v písomnej forme? Môžem poslať návrh faxom alebo elektronickou poštou?

Občianske súdne konania prebiehajú v chorvátskom jazyku a s použitím latinského písma, pokiaľ na jednotlivých súdoch nebolo zákonom zavedené použitie iného jazyka alebo písma.

Strany sporu a ďalší účastníci konania podávajú svoje žaloby, sťažnosti a iné podania na súd v chorvátskom jazyku a v latinskom písme.

Žaloba sa môže podať priamo v podateľni súdu, poštou alebo telegraficky, aj keď najbežnejšie sa podáva priamo v podateľni alebo poštou.

V Občianskom súdnom poriadku sa stanovuje možnosť predložiť dokumenty elektronicke. Elektronicke predložené dokumenty musia byť v súlade s osobitnými predpismi podpísané kvalifikovaným elektronickým podpisom.

9 Sú nejaké osobitné tlačivá na podávanie žalôb, a ak nie, akým spôsobom musím podať návrh? Aké sú náležitosti návrhu?

Formuláre sa používajú iba pri európskych konaniach vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Podrobnejšie informácie o tom sú k dispozícii v informačnej príručke s názvom „[Nároky vo veciach s nízkou hodnotou sporu – Chorvátska republika](#)“.

V Občianskom súdnom poriadku sa stanovuje, že návrh musí obsahovať: konkrétny nárok týkajúci sa veci samej a súvisiace nároky, skutočnosti, na ktorých navrhovateľ zakladá svoj nárok, dôkazy na podporu týchto skutočností a ďalšie informácie, ktoré musia byť priložené ku každému podaniu (článok 106 Občianskeho súdneho poriadku).

Každé podanie vrátane návrhov musí obsahovať: názov súdu, meno a trvalé alebo prechodné bydlisko strán, ich právnych zástupcov alebo splnomocnených zástupcov, ak ich účastníci majú, osobné identifikačné číslo strany predkladajúcej návrh, predmet sporu a vyhlásenie a podpis strany predkladajúcej návrh.

Strana alebo jej zástupca sa podpíše na konci podania.

Ak vyhlásenie obsahuje nárok, strana musí v podaní uviesť skutočnosti, na ktorých zakladá svoj nárok, a v prípade potreby dôkazy.

Súd pokračuje v konaní, aj keď navrhovateľ neuvedie právne dôvody návrhu; aj keď navrhovateľ uvedie právne dôvody, súd nimi nie je viazaný.

10 Budem musieť platiť súdne poplatky? Ak áno, kedy? Budem si musieť platiť advokáta už od začiatku?

Strany musia zaplatiť súdne poplatky upravené v zákone o súdnych poplatkoch (*Zakon o sudskim pristojbama*) (NN č. 118/18).

Súdne poplatky predpísané v zákone o súdnych poplatkoch sa vzťahujú na osoby, na žiadosť ktorých alebo v záujme ktorých sa vykonávajú určité opatrenia stanovené zákonom.

Pokiaľ nie je v zákone o súdnych poplatkoch stanovené inak, uplatňujú sa súdne poplatky za:

podania (návrhy, opravné prostriedky, návrhy na exekúciu atď.) v čase podania; a za podania zaznamenané do zápisnice – po dokončení zápisnice,

podania vyjadrení k žalobe po právoplatnom ukončení konania pre každého účastníka, úmerne k ich úspešnosti v konaní,

súdne spisy, keď sú vyžiadané,

súdne rozhodnutia, keď sa účastníkovi alebo jeho zástupcovi doručí kópia rozhodnutia,

uznesenia o dedičstve, keď sa stanú právoplatnými,

v prípade núteného vyrovnanie, konkurzného a likvidačného konania pri vydaní rozhodnutia o hlavnom rozdelení alebo pri vydaní rozhodnutia schvaľujúceho nútené vyrovnanie,

iné úkony, keď sa o ne požiada alebo keď súd začne konanie.

Všeobecným pravidlom pre platenie trov súdneho konania je, že účastník konania, ktorý bol v konaní neúspešný v celom rozsahu, musí uhradiť výdavky protistrany a vedľajšieho účastníka konania. Vedľajší účastník konania na strane účastníka, ktorý bol v konaní neúspešný, musí uhradiť výdavky, ktoré vznikli ich konaním.

Náklady na zastupovanie advokátmi a odmeny a náhrada nákladov advokátov sú upravené v zákone o advokátoch (*Zakon o odvjetništvu*) (NN č. 9/94, 117/08 preklad, 50/09, 75/09, 18/11 a 126/21).

Advokát má právo na odmenu za právne služby a na náhradu akýchkoľvek nákladov, ktoré vznikli v súvislosti s vykonanou prácou, podľa sadzovníka stanoveného advokátskou komorou a schváleného ministrom spravodlivosti. Advokáti musia klientom po vykonaní služby vystaviť faktúru. V prípade zrušenia alebo odvolania splnomocnenia advokát vystaví faktúru do 30 dní odo dňa zrušenia alebo odvolania splnomocnenia.

V majetkoprávných veciach si môžu advokáti s účastníkom konania dohodnúť odmenu za svoju prácu úmerne k ich úspechu v konaní, t. j. za právne úkony, ktoré vykonajú v mene účastníka, v súlade s úradným sadzovníkom. Takáto dohoda je platná iba vtedy, ak bola uzatvorená v písomnej forme.

V majetkoprávných veciach môžu preto účastníci upraviť svoj vzťah s advokátom v písomnej zmluve.

11 Môžem požiadať o právnu pomoc?

Ak účastník potrebuje odbornú právnu pomoc, právne poradenstvo môže vyhľadať u advokátov, ktorí sú v súlade s článkom 3 zákona o advokátoch v Chorvátsku oprávnení poskytovať všetky formy právnej pomoci, najmä poskytovať právne poradenstvo, prípravu žalôb, sťažností, návrhov, žiadostí, mimoriadnych opravných prostriedkov a iných podaní, ako aj zastupovať účastníkov.

Okrem toho môžu účastníci využiť bezplatnú právnu pomoc. Konkrétne, v zákone o bezplatnej právnej pomoci (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*) (NN č. 143/2013 a 98/19) sa stanovuje možnosť poskytnutia bezplatnej právnej pomoci občanom, ktorí sami nie sú schopní získať právnu pomoc, ale ju potrebujú. Informácie o programe bezplatnej právnej pomoci v Chorvátsku sa nachádzajú na tomto webovom sídle:

<https://pravosudje.gov.hr/besplatna-pravna-pomoc/6184>.

12 Kedy sa moja žaloba úradne považuje za podanú? Dajú mi orgány vedieť, či bola alebo nebola moja záležitosť riadne podaná?

Občianskoprávne konanie sa začína podaním žaloby a prebiehať začne dorúčením žaloby odporcovi.

Po doručení žaloby sa vykonávajú prípravy na hlavné pojednávanie.

Tieto prípravy zahŕňajú okrem iného predbežné preskúmanie žaloby a v prípade, ak je žaloba nezrozumiteľná alebo ak neobsahuje všetko, čo je potrebné, aby sa mohli podniknúť kroky, súd nariadi predkladajúcej strane opraviť alebo zmeniť podanie v súlade s poskytnutými pokynmi a vráti ho, aby sa mohlo opraviť či zmeniť.

13 Dostanem presné informácie o priebehu ďalších procesných úkonov (napríklad o lehote na podanie vyjadrenia k žalobe)?

Súdny úradník informuje účastníkov konania, ich advokátov a zástupcov o stave konania vo veci na základe informácií z registra a spisu.

Informácie sú obmedzené na údaje týkajúce sa štádia konania a jednotlivých sudcov, predsedov komôr, členov rady a súdnych poradcov, ktorí sa vecou zaoberajú.

Pri poskytovaní informácií je zakázané vydávať vyhlásenia o správnosti jednotlivých úkonov súdu, ako aj o pravdepodobnom výsledku konania.

Informácie sa môžu poskytovať telefonicky, elektronickou poštou a v písomnej forme.

Účastníci konania môžu prostredníctvom internetu získať prístup k informáciám o aktuálnom stave konania a jednotlivých sudcoch, predsedoch komôr, členoch rady a súdnych poradcov, ktorí sa zaoberajú danou vecou, ak sa na danú vec vzťahuje služba Verejný prístup k základným informáciám o súdnych prípadoch/e-Prípád (*Javni pristup osnovnim podacima o sudskim predmetima – usluga e-Predmet*).

Lehoty na dostavenie sa na súd a na iné kroky účastníkov konania alebo súdu sú stanovené v Občianskom súdnom poriadku.

Ďalšie informácie o lehotách a druhoch lehôt sú k dispozícii v informačnom balíku s názvom „[Procesné lehoty – Chorvátska republika](#)“.

Posledná aktualizácia: 14/08/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.